

OBSAH

POUŽITÉ SKRATKY	5
ÚVOD	7
1. PRÁVNÁ ÚPRAVA INTERNETOVÉHO OBCHODU	9
1.1 Zákony upravujúce povinnosti prevádzkovateľa internetového obchodu .	9
1.1.1 Zákon o elektronickom obchode	10
1.1.2 Zákon o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho	17
1.1.3 Zákon o ochrane spotrebiteľa	26
1.1.4 Zákon o ochrane osobných údajov	31
2. OCHRANA OSOBNÝCH ÚDAJOV PRI PREVÁDZKOVANÍ INTERNETOVÝCH OBCHODOV	34
2.1 Základné definície	34
2.1.1 Osobný údaj	34
2.1.2 Prevádzkovateľ informačného systému	35
2.1.3 Sprostredkovateľ	35
2.1.4 Tretia strana a príjemca	36
2.1.5 Informačný systém osobných údajov	37
2.1.6 Spracúvanie osobných údajov	37
2.1.7 Oprávnené osoby	38
2.2 Spracúvanie osobných údajov so súhlasom a bez súhlasu	38
2.2.1 Súhlas dotknutej osoby pri spracúvaní osobných údajov	38
2.2.2 Súhlas dotknutej osoby na účely marketingu	40
2.3 Povinnosti prevádzkovateľa internetového obchodu	41
2.3.1 Základné povinnosti prevádzkovateľa	41
2.3.2 Osobitné povinnosti prevádzkovateľa v súvislosti so spracovaním osobných údajov	42
3. INTERNETOVÝ OBCHOD Z HĽADISKA ÚČTOVNÍCTVA, DANE Z PRÍJMOV A DANE Z PRIDANEJ HODNOTY	53
3.1 Zobrazenie webovej (internetovej) stránky v účtovníctve	54
3.1.1 Právna úprava webových stránok	54
3.1.2 Špecifické znaky webových stránok	54
3.1.3 Súčasti webových stránok	55
3.2 Doména a jej spôsob zobrazenia v účtovníctve	57
3.2.1 Doména a jej názov	57
3.2.2 Registrácia názvu domény	57
3.2.3 Podobnosti a odlišnosti doménového mena a obchodného mena	58
3.2.4 Príklady účtovania vybraných transakcií v súvislosti s doménou ..	59

3.2.5	Spôsob účtovania domény pri zámere účtovnej jednotky postúpiť doménu na tretiu osobu	78
3.2.6	Doména ako nehmotný majetok	83
3.2.7	Dátum uvedenia domény do užívania	83
3.2.8	Odpisovanie domény ako súčasť dlhodobého nehmotného majetku.	84
3.3.	Webhosting a spôsob jeho zobrazenia v účtovníctve	89
3.3.1	Charakteristika webhostingu	89
3.4	Webové stránky v účtovníctve.	91
3.4.1	Podmienky zaradenia webovej stránky do dlhodobého nehmotného majetku	91
3.4.2	Webové stránky určené výlučne na propagáciu.	93
3.4.3	Účtovanie webových stránok	96
3.4.4	Obstaranie webovej stránky vo vlastnej réžii	99
3.4.5	Účtovanie nákladov na vývoj v súvislosti s webovou stránkou	100
3.4.6	Webová stránka vytvorená vo vlastnej réžii a jej aktivovanie do DNM	102
3.4.7	Webová stránka vytvorená na objednávku (zákazková výroba)	104
3.4.8	Stratové zákazky a vytvorenie rezervy na stratu zo zákazky.	107
3.4.9	Posúdenie nákladov v súvislosti s obstaraním e-shopu a jeho zaradením do používania	119
3.4.10	Odpisovanie webovej stránky	127
3.4.11	Vyradenie dlhodobého nehmotného majetku z používania (s dôrazom na e-shop).	132
3.5	Licenčné poplatky	133
3.6	Vybrané internetové reklamné nástroje.	164
3.6.1	Google AdWords	164
3.6.2	Google AdSense	173
3.7	Platobné systémy a metódy	179
3.7.1	Bežné platby.	179
3.7.2	Platobné brány	183
3.7.3	Platobný systém PayPal.	197
3.7.4	Virtuálne platidlá ako alternatívne platobné metódy	215
3.8	Internetový obchod a daň z pridanej hodnoty	239
3.8.1	Povinná registrácia za platiteľa DPH	239
3.8.2	Dobrovoľná registrácia za platiteľa DPH	240
3.8.3	Zábezpeka na daň	242
3.8.4	Zdaňovacie obdobie.	243
3.8.5	Na čo nesmie prevádzkovateľ e-shopu vo vzťahu k DPH zabudnúť	244
3.8.6	Prijatie služby z iného členského štátu a povinnosť registrácie podľa § 7a zákona o dani z pridanej hodnoty.	245
3.8.7	Spôsob účtovania daňovej povinnosti k DPH	246
3.8.8	Zásielkový predaj	250
3.8.9	Súhrnný výkaz	253
3.8.10	Pravidlá fakturácie	257
	POUŽITÁ LITERATÚRA	282

Povinnosti predávajúceho pri odstúpení spotrebiteľa od zmluvy

Ak bolo právo na odstúpenie od zmluvy platne uplatnené spotrebiteľom, predávajúci je povinný prevziať tovar späť alebo nepokračovať v poskytovaní služby a nahradiť všetky finančné čiastky, ktoré mu spotrebiteľ zaplatil bez toho, aby spotrebiteľovi vznikli akékoľvek náklady **vrátane nákladov na dopravu, dodanie a poštovné**. Jediné náklady, ktoré spotrebiteľ musí znášať, sú náklady v spojitosti s vrátením tovaru, ale len v prípade, ak výrobok kvalitatívne vyhovoval a nevykazoval vady. V opačnom prípade hradí náklady spojené s vrátením vadného tovaru predávajúci. Predávajúci je povinný spotrebiteľovi vrátiť všetky platby najneskôr do 14 dní odo dňa doručenia oznámenia o odstúpení od zmluvy, a to rovnakým spôsobom, aký použil spotrebiteľ pri svojej platbe. Pokiaľ dôjde medzi stranami k dohode, nie je vylúčený ani iný spôsob. Predávajúci nie je povinný vrátiť spotrebiteľovi platby, ak predmetom zmluvy bol tovar a tovar ešte nie je predávajúcemu doručený alebo ak spotrebiteľ predávajúcemu inak nepreukázal, že tovar zaslal predávajúcemu späť.

Vrátenie tovaru

Spotrebiteľ je povinný najneskôr do 14 dní odo dňa odstúpenia od zmluvy zaslať tovar späť alebo ho odovzdať predávajúcemu. Lehota na vrátenie tovaru je zachovaná, alebo tovar odovzdaný na prepravu najneskôr v posledný deň lehoty.

Zákon nestanovuje podmienku, že tovar musí byť nepoužitý. Z toho vyplýva, že ak spotrebiteľ tovar rozbali a vyskúša ho, nestráca nárok na jeho vrátenie, pretože takto je daný mechanizmus uzavretia kúpnej zmluvy na tovar, ktorý si kupujúci nemal možnosť pred uzatvorením zmluvy prezrieť a vyskúšať. Spotrebiteľ však zodpovedá za zníženie hodnoty tovaru, ktoré vzniklo v dôsledku zaobchádzania, ktoré je nad rámec zaobchádzania potrebného na zistenie vlastností a funkčnosti tovaru.

Ďalšie zmluvné podmienky

Ak sa predávajúci a spotrebiteľ nedohodnú inak, predávajúci je povinný objednávkou spotrebiteľa splniť **do 30 dní** od jej doručenia.

V prípade, ak predávajúci nie je schopný požiadavku spotrebiteľa z akýchkoľvek dôvodov realizovať, avšak dohodne sa s ním na náhradnom riešení pri dodržaní rovnakej kvality i ceny, náklady spojené s vrátením tovaru pri odstúpení spotrebiteľa od zmluvy znáša predávajúci.

V prípade, že predávajúci nemôže uzatvorenú zmluvu splniť, prípadne ju nemôže splniť v dohodnutom termíne alebo kvalite, je povinný o tejto skutočnosti spotrebiteľa informovať v čo najkratšom termíne a vrátiť mu už uhradenú cenu alebo jej preddavok spolu so všetkými preukázateľne vynaloženými nákladmi, ktoré spotrebiteľ vynaložil na objednanie tovaru v zákonnej 15-dňovej lehote.

Upozornenie: Práva spotrebiteľa sú garantované zákonom, preto ustanovenia obchodných podmienok internetových predajcov, ktoré ich vylučujú alebo obmedzujú, sú absolútne neplatné.

Dohľad nad dodržiavaním zákona vykonávajú orgány štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva a štátna veterinárna a potravinová správa v zmysle zákona o potravinách v prípade potravín, Úrad verejného zdravotníctva SR v prípade kozmetických výrobkov a Slovenská obchodná inšpekcia. Povinnosti predávajúceho nie sú obmedzené alebo znížené ani v prípade, ak predávajúci koná bez oprávnenia na podnikanie.

1.1.3 Zákon o ochrane spotrebiteľa

Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov upravuje ďalšie povinnosti predajcov a im zodpovedajúce práva spotrebiteľov, pričom za spotrebiteľa sa považuje fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Zákaz nekalých obchodných praktík

Obchodnou praktikou je podľa § 2 písm. p) cit. zákona konanie, zanedbanie konania, spôsob správania alebo vyjadrovania, obchodná komunikácia vrátane reklamy a marketingu predávajúceho, priamo spojené s propagáciou, ponukou, predajom a dodaním výrobku spotrebiteľovi.

Nekalou obchodnou praktikou podľa § 7 zákona o ochrane spotrebiteľa je činnosť súvisiaca s reklamou, predajom alebo dodávkou výrobkov alebo služieb spotrebiteľovi, pričom jej nekalosť spočíva v tom, že obsahuje nesprávne informácie, a preto je nepravdivá, alebo že akýmkoľvek spôsobom vrátane celkového prevedenia uvádza do omylu alebo je spôsobilá viesť do

2.2.2 Súhlas dotknutej osoby na účely marketingu

Zákon o ochrane osobných údajov obsahuje niekoľko prípadov, kedy prevádzkovateľ môže spracúvať osobné údaje bez súhlasu dotknutej osoby. Jedným z prípadov spracovanie osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa dotknutej osoby, a to bez súhlasu dotknutej osoby a bez možnosti priradiť k nim ďalšie jej osobné údaje, je spracovanie osobných údajov pre potreby prevádzkovateľa v poštovom styku s dotknutou osobou. V súvislosti s využitím osobných údajov v poštovom styku je evidencia uvedených osobných údajov. Poštový styk je pre internetové obchody neodmysliteľná súčasť a ani v tomto prípade prevádzkovateľ nepotrebuje disponovať osobitným súhlasom od dotknutej osoby.

Ak je predmetom činnosti prevádzkovateľa priamy marketing, osobné údaje môže prevádzkovateľ poskytovať len vtedy, ak sú poskytované inému prevádzkovateľovi, ktorý má rovnaký predmet činnosti, výhradne na účely priameho marketingu. Druhou podmienkou je, že si dotknutá osoba písomne neuplatnila námietku voči poskytovaniu osobných údajov na účely priameho marketingu. Na účely priameho marketingu nemôžu byť osobné údaje sprístupnené ani zverejnené.

Prevádzkovateľ, ktorý získa osobné údaje dotknutej osoby bez vedomia dotknutej osoby alebo priamo od nej, poskytne jej pri prvom kontakte základné informácie (identifikačné údaje prevádzkovateľa, identifikačné údaje sprostredkovateľa, účel spracúvania osobných údajov, zoznam a rozsah osobných údajov a doplňujúce informácie, ktoré sú s ohľadom na všetky okolnosti a podmienky spracúvania osobných údajov potrebné pre dotknutú osobu na zaručenie jej práv a právom chránených záujmov) a ak sú spracúvané na účely priameho marketingu, oboznámi ju výslovne aj s právom písomne namietať proti ich poskytovaniu a využívaniu v poštovom styku.

Prevádzkovateľ, ktorého predmetom činnosti je priamy marketing, vedie zoznam poskytnutých osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa dotknutej osoby, dátum ich poskytnutia, prípadne dátum, od ktorého platí zákaz ich ďalšieho poskytovania, a názov právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorej boli uvedené osobné údaje poskytnuté. Zoznam v rovnakom rozsahu vedie aj právnická osoba a fyzická osoba, ktorej boli tieto osobné údaje poskytnuté.

Dotknutá osoba na základe písomnej žiadosti má právo u prevádzkovateľa namietať voči spracúvaniu jej osobných údajov, o ktorých predpokladá, že sú alebo budú spracúvané na účely priameho marketingu bez jej súhlasu a žiadať ich likvidáciu, ako aj využívaniu osobných údajov uvedených na účely

priameho marketingu v poštovom styku, alebo poskytovaníu osobných údajov na účely priameho marketingu.

2.3 Povinnosti prevádzkovateľa internetového obchodu

2.3.1 Základné povinnosti prevádzkovateľa

Prevádzkovateľ internetového obchodu je v zmysle zákona o ochrane osobných údajov považovaný za prevádzkovateľa z dôvodu, že vo vlastnom mene spracúva osobné údaje, určuje spôsob spracovania osobných údajov. Na základe zákona o ochrane osobných údajov je povinný dodržiavať povinnosti stanovené v ustanoveniach § 6 citovaného zákona. Prevádzkovateľ e-shopu musí ako každý iný prevádzkovateľ pri spracúvaní osobných údajov dbať na to, aby spracúvanie osobných údajov bolo v súlade s dobrými mravmi a aby boli osobné údaje spracúvané len na vymedzený alebo ustanovený účel.

Prevádzkovateľ je povinný:

- pred začatím spracúvania osobných údajov vymedziť účel spracúvania osobných údajov; účel spracúvania osobných údajov musí byť jasný, vymedzený jednoznačne a konkrétne a musí byť v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná (*v prípade prevádzkovania e-shopov je účelom spracovania osobných údajov uzatvorenie záväzku medzi e-shopom a zákazníkom alebo použitie osobných údajov na účely marketingu*),
- určiť podmienky spracúvania osobných údajov tak, aby neobmedzil právo dotknutej osoby ustanovené zákonom,
- získať osobné údaje výlučne na vymedzený alebo ustanovený účel; je neprípustné získať osobné údaje pod zámienkou iného účelu spracúvania alebo inej činnosti (*prevádzkovateľ dbá o to, aby osobné údaje získané pri uzatváraní zmluvného záväzku nemohli byť použité na iné účely, napr. na účel marketingu, rovnako osobné údaje získané výlučne na účely marketingu nemôžu byť použité na účely uzatvorenia zmluvného záväzku*),
- zabezpečiť, aby sa spracúvali len také osobné údaje, ktoré svojím rozsahom a obsahom zodpovedajú účelu ich spracúvania a sú nevyhnutné na jeho dosiahnutie (*prevádzkovateľ spracúva len tie osobné údaje dotknutej osoby, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie daného účelu*),

Príklad č. 3: Zaregistrovanie novej domény prostredníctvom registrátora z iného členského štátu alebo zo zahraničia, ak je príjemca služby platiteľom DPH (vychádzame z údajov v príklade č. 1)

Účtovanie v roku 2016 u platiteľa DPH

PÚ

P. č.	Text	Suma v €	Predkontácia	
			MD	D
1.	Úhrada zálohovej faktúry z bankového účtu	30,00	314 AE	221 AE
2.	Prijatá vyúčtovacia faktúra od dodávateľa za registráciu domény			
	a) Náklady roku 2016 (174 dní)	7,15	518 AE	–
	b) Náklady roku 2017 (365 dní)	15,00	381 AE	–
	c) Náklady roku 2018 (191 dní)	7,85	381 AE	–
	d) DPH 20 %	6,00	343 AE	343 AE
	e) Fakturovaná suma celkom	30,00	–	321 AE
	f) Zúčtovanie poskytnutého preddavku	30,00	321 AE	314 AE

V tomto prípade ide o tzv. „**samozdanenie**“, kde na jednej strane účtovnej jednotke vznikne daňová povinnosť zo služby prijatej z iného členského štátu (resp. zahraničia) a na druhej strane jej vznikne nárok na odpočet tejto DPH.

JÚ

V účtovnej jednotke účtujúcej v sústave jednoduchého účtovníctva by sa poskytnutý preddavok do doby jeho zúčtovania (prijatia faktúry za zrealizovanú platbu vopred) zaúčtoval (zaznamenal) do knihy pohľadávok. Zrealizovaná platba vopred za registráciu domény by sa zaúčtovala v peňažnom denníku ako výdavok na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov v druhotnom členení služby v plnej výške časovo nerozlíšený, nakoľko v jednoduchom účtovníctve sa účtuje o výdavkoch a nie o časovo rozlíšených nákladoch. Daň z pridanej hodnoty by účtovná jednotka účtujúca v sústave jednoduchého účtovníctva, ktorá je platiteľom dane, zaúčtovala (zaznamenala) len do knihy DPH. Vzhľadom na to, že v tomto prípade v súvislosti s DPH nedochádza k reálnemu výdavku, „samozdanenie“ sa v peňažnom denníku neúčtuje.

Predplatenie kreditu na reklamnú kampaň Google AdWords, ktorý do konca účtovného obdobia nebude spotrebovaný, je možné posudzovať ako **vo-pred uhradené nájomné inzertného priestoru** (reklama na webovú stránku inzerenta je umiestnená na rôznych iných webových stránkach, ktoré z tohto pohľadu predstavujú de facto inzertný „priestor“). Z uvedeného vyplýva, že predplatený, do konca účtovného obdobia nespotrebovaný kredit služby Google AdWords bude potrebné **časovo rozlíšiť** a v súvislosti s týmto preúčtovať pôvodne zaúčtované náklady z účtu 518 – *Ostatné služby* na ľarchu účtu 381 – *Náklady budúcich období*. Sumu nespotrebovaného kreditu reklamnej kampane Google AdWords je možné zistiť z užívateľského účtu (konta) k službe Google AdWords (sekcia súhrn fakturácie).

Príklad č. 26: Časové rozlíšenie nespotrebovaného kreditu Goodle AdWords z hľadiska platiteľa DPH

Ak by sme vychádzali z predchádzajúceho príkladu a predpokladali by sme, že do konca účtovného obdobia spotrebovala účtovná jednotka z predplateného kreditu 200 € sumu 150 € (čo predstavuje 75 % z celkového predplateného kreditu), potom by účtovanie u platiteľa dane z pridanej hodnoty bolo nasledovné:

P. č.	Text	Suma v €	Predkontácia	
			MD	D
1.	Časové rozlíšenie časti nákladov na reklamnú kampaň Google AdWords, ktorá nebola do konca účtovného obdobia zrealizovaná (25 % z celkového predplateného kreditu)	50,00	381 AE	518 AE

Príklad č. 27: Časové rozlíšenie nespotrebovaného kreditu Goodle AdWords z hľadiska neplatiteľa DPH

V prípade účtovnej jednotky, ktorá nie je platiteľom DPH, je potrebné sumu časovo rozlíšených nákladov zvýšiť o alikvotnú časť dane z pridanej hodnoty, ktorú musela účtovná jednotka odvieť v zmysle § 69 ods. 3 zákona o dani z pridanej hodnoty. Účtovanie bude nasledovné:

P. č.	Text	Suma v €	Predkontácia	
			MD	D
1.	Časové rozlíšenie časti nákladov na reklamnú kampaň Google AdWords, ktorá nebola do konca účtovného obdobia zrealizovaná (25 % z celkového predplateného kreditu zvýšeného o 20 % DPH, ktorú musela účtovná jednotka uhradiť v zmysle § 69 ods. 3 zákona o DPH)	60,00	381 AE	518 AE

JÚ V účtovnej jednotke účtujúcej v sústave jednoduchého účtovníctva nebude mať nespotrebovaný kredit vplyv na účtovný prípad týkajúci sa predplatenia kreditu zaúčtovaný v peňažnom denníku. Pre sústavu jednoduchého účtovníctva je rozhodujúce, kedy bola vykonaná platba za kredit a nie jeho skutočné vyčerpanie. Do knihy pohľadávok by však účtovná jednotka mala zaúčtovať (zaznamenať) sumu tohto nevyčerpaného kreditu vo forme poskytnutého preddavku na služby, ktoré neboli do konca účtovného obdobia dodané.

Platba na faktúru („automatická platba“) za reklamnú kampaň Google AdWords

Pri platbe na faktúru („automatická platba“) nebude v sústave podvojného účtovníctva vznikáť problém s časovým rozlíšením nevyčerpaného kreditu na reklamnú kampaň Google AdWords. Problematika dane z pridanej hodnoty bude rovnaká ako aj v prípade platby vopred.

Príklad č. 28: Účtovanie platby na faktúru za reklamnú kampaň Google AdWords u platiteľa DPH

P. č.	Text	Suma v €	Predkontácia	
			MD	D
1.	Prijatá faktúra za reklamnú kampaň Google AdWords za mesiac november 2016 od spoločnosti Google Ireland Limited			
	a) Suma bez DPH	200,00	518 AE	321 AE
	b) DPH 20 % („samozdanie“)	40,00	343 (AE)	343 (AE)
2.	Úhrada faktúry z bankového účtu za reklamnú kampaň Google AdWords	200,00	321 AE	221 AE

Príklad č. 34: Sprostredkovanie platby prevádzkovateľom platobnej brány medzi zákazníkom a prevádzkovateľom e-shopu alebo webovej stránky, ak prevádzkovateľ platobnej brány poskytuje vedenie platobného účtu

Účtovná jednotka IT, s. r. o., platiteľ dane z pridanej hodnoty, je prevádzkovateľom e-shopu, prostredníctvom ktorého predáva tovar. Zákazníci za objednaný tovar platia prostredníctvom platobnej brány, ktorej prevádzkovateľom je spoločnosť Trust Pay, a. s.

Účtovnej jednotke IT, s. r. o., prevádzkovateľovi e-shopu vznikli nasledovné účtovné prípady (predpokladáme vykonanie jedinej platby prostredníctvom platobnej brány počas zúčtovacieho obdobia, napr. kalendárneho mesiaca):

P. č.	Text	Suma v €	Predkontácia	
			MD	D
1.	Faktúra za predaj tovaru na základe platby prijatej cez platobnú bránu (automaticky) vystavená a zaslaná na e-mail zákazníka a) Cena bez DPH b) DPH 20 % c) Fakturovaná suma celkom	62,50 12,50 75,00	311 AE	604 AE 343 AE
2.	Prijatie platby od zákazníka e-shopu prostredníctvom platobnej brány na platobný účet vedený prevádzkovateľom platobnej brány	75,00	22X AE	311 AE
3.	Prijatá faktúra za poplatky od prevádzkovateľa platobnej brány a) Transakčný poplatok b) Percentuálny poplatok z realizovanej platby c) Vedenie účtu	0,20 0,98 1,00	568 AE 568 AE 568 AE	325 AE 325 AE 325 AE
4.	Započítanie vzájomných pohľadávok medzi prevádzkovateľom platobnej brány a prevádzkovateľom e-shopu	2,18	325 AE	22X AE
5.	Prevod peňažných prostriedkov z platobného účtu vedeného prevádzkovateľom platobnej brány na bankový účet	50,00	261 AE	22X AE
6.	Príjem peňažných prostriedkov na bankový účet prevedených z platobného účtu vedeného prevádzkovateľom platobnej brány	50,00	221 AE	261 AE
7.	Úhrada prijatej faktúry za telefonné hovory z platobného účtu vedeného prevádzkovateľom platobnej brány	15,00	321 AE	22X AE

PÚ

V tomto prípade vzniká pri prijatí platby od zákazníka e-shopu alebo webovej stránky na platobné konto vedené prevádzkovateľom platobnej brány problém so zaúčtovaním prijatej platby prostredníctvom platobnej brány. V zmysle § 46 ods. 2 Postupov účtovania v PÚ sa na účtoch účtovej skupiny 22 účtuje **stav a pohyb peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v bankách**. Analytické účty sa vedú podľa účtovnou jednotkou **otvorených účtov v bankách**. Na účtoch účtovej skupiny 22 sa účtuje **na základe oznámenia banky o pohyboch na jednotlivých účtoch v bankách**. Vklady a výbery peňazí v hotovosti, **prevody medzi účtami v bankách** sa účtujú prostredníctvom účtu 261 – *Peniaze na ceste*.

Rozdiel oproti predchádzajúcemu príkladu je v tom, že prevádzkovateľ platobnej brány v tomto prípade **poskytuje prevádzkovateľovi e-shopu alebo webovej stránky** tzv. **platobný účet**, a teda má k finančným prostriedkom z prijatých platieb od zákazníkov realizovaných prostredníctvom platobnej brány **prístup** a môže s nimi v podstate **voľne disponovať a používať** ich napr. na **úhradu svojich záväzkov** voči svojim dodávateľom.

V súvislosti s vyššie uvedenými transakciami v príklade môžeme uvažovať nad týmito troma alternatívami:

1. Považovať **finančné prostriedky sústredené na platobnom účte vedenom prevádzkovateľom platobnej brány** za obdobu **peňažných prostriedkov** vedených na „štandardnom“ **bankovom účte** a tieto peňažné prostriedky účtovať buď prostredníctvom analytického účtu k účtu 221 – *Bankové účty*, alebo prostredníctvom analytického účtu k syntetickému účtu doplnenému do účtového rozvrhu účtovnej jednotky do účtovej skupiny 22 – *Účty v bankách*, napr. na účte 223 – *Platobné účty*. Táto alternatíva si vyžaduje trochu abstrakcie od gramaticky striktného vymedzenia obsahovej náplne účtovej skupiny 22 – *Účty v bankách*, resp. účtu 221 – *Bankové účty*. Oporou pre takúto abstrakciu by mohla byť skutočnosť, že v zmysle § 2 ods. 3 písm. a), b) a d) zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa za poskytovateľa platobných služieb považuje rovnako banka, zahraničná banka alebo pobočka zahraničnej banky, ktorá má v bankovom povolení uvedené aj poskytovanie platobných služieb a zúčtovanie, ako aj **inštitúcia elektronických peňazí**, zahraničná inštitúcia elektronických peňazí alebo **platobná inštitúcia**, zahraničná platobná inštitúcia alebo pobočka zahraničnej platobnej inštitúcie. Všetky tieto subjekty (v závislosti od rozsahu povolenia Národnej banky Slovenska alebo obdobného orgánu niektorej z krajín Európskej únie) v podstate poskytujú svojim klientom **elektronické peniaze**

Príklad č. 39: Predaj tovaru zahraničnému odberateľovi platiacemu na konto PayPal vedené v mene euro

Účtovná jednotka IT, s. r. o., predala 2 ks mikín zahraničnému odberateľovi z USA v sume 50 USD. Inkaso faktúry bolo uskutočnené na konto PayPal vedené v mene euro. V súvislosti s uvedeným vznikli účtovnej jednotke nasledovné účtovné prípady:

PÚ

P. č.	Text	Suma v €	Predkontácia	
			MD	D
1.	Vystavená faktúra za predaj 2 ks mikín odberateľovi z USA (kurz ECB: 1,125 USD/EUR) v sume 50 USD	44,44	311 AE	604 AE
2.	Inkaso od odberateľa na PayPal konto za predaj 2 ks mikín v sume 50 USD prepočítanej kurzom:			
	a) ECB (1,130 USD/EUR)	44,25	–	311 AE
	b) prevádzkovateľa platobného systému PayPal: (1,134 USD/EUR)	44,09	378 AE (223 AE)	–
	c) Zúčtovanie rozdielu	0,16	568 AE	–
3.	Kurzový zisk pri inkase pohľadávky vypočítaný porovnaním kurzu ECB použitého pri zaúčtovaní vystavenej faktúry (t. j. 1,125 USD/EUR) a kurzu ECB platného v deň predchádzajúci dňu inkasa pohľadávky na PayPal konto (t. j. 1,130 USD/EUR)	0,19	311 AE	663 AE
4.	Poplatok za sprostredkovanie prijatia transakcie prostredníctvom PayPal účtu zrazený v mene euro	0,35	568 AE	378 AE (223 AE)
5.	Poplatok za sprostredkovanie prijatia transakcie prostredníctvom PayPal účtu vo výške 3,4 % z objemu skutočne pripísanej sumy za inkaso pohľadávky (t. j. 3,4 % zo sumy 44,09 €)	1,50	568 AE	378 AE (223 AE)

Upozornenie: Ak by sa na zaúčtovanie kurzového rozdielu použil rozdiel medzi sumou pohľadávky prepočítanej kurzom vyhláseným ECB v deň predchádzajúci dňu jej vzniku (t. j. sumou 44,44 €) a inkasovanou sumou na PayPal konto prepočítanou kurzom prevádzkovateľa platobného systému PayPal (t. j. sumou 44,09 €), bolo by porušené ustanovenie § 24 ods. 2 písm. a) zákona o účtovníctve, z ktorého vyplýva povinnosť prepočítania pohľadávky kurzom ECB vyhláseným v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu. Dňom uskutočnenia účtovného prípadu sa v tomto prípade rozumie zúčtovanie pohľadávky prostredníctvom platobného systému PayPal. Inkaso pohľadávky na PayPal účet nie je možné prepočítať kurzom prevádzkovateľa platobného systému PayPal, pretože nejde o prírastok cudzej meny, ale v podstate o zmenu v dlžníkovi (plnenie zo záväzku neprevzal prevádzkovateľ platobného systému, iba vstúpil do transakcie ako sprostredkovateľ). Z uvedeného dôvodu nie je možné použiť ustanovenie § 24 ods. 3 zákona o účtovníctve. Kurzový rozdiel z vystavenej faktúry **nevznikne** v prípade, ak by bola faktúra vystavená v ten istý deň, ako bolo uskutočnené inkaso na PayPal konto. V tomto prípade by tak vystavená faktúra v mene USD, ako aj pripísanie inkasa od zákazníka na PayPal konto v mene USD boli prepočítané rovnakým kurzom ECB. **Uvedenú úvahu by bolo nutné zohľadniť v prípade, ak by sme na PayPal konto nepozerali ako na obdobu bankového (devízového) účtu.**

V účtovnej jednotke účtujúcej v sústave jednoduchého účtovníctva sa vystavená faktúra zaúčtuje (zaznamená) do knihy pohľadávok prepočítaná na menu euro kurzom ECB platným ku dňu predchádzajúcemu deň vystavenia faktúry. Inkaso pohľadávky na PayPal konto sa zaúčtuje (zaznamená) do knihy pohľadávok a zároveň do pomocnej knihy vedenej k PayPal kontu (kurzom prevádzkovateľa platobného systému PayPal). Ak budeme považovať inkaso pohľadávky na PayPal konto za príjem, potom sa inkaso v peňažnom denníku zaúčtuje ako príjem zahrňovaný do základu dane v druhotnom členení predaj tovaru, a to kurzom prevádzkovateľa platobného systému PayPal (t. j. v tomto prípade kurzom 1,134 USD/EUR).

JÚ

Poplatky za sprostredkovanie prijatia transakcie prostredníctvom PayPal konta sa v peňažnom denníku zaúčtujú ako výdavok na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov v druhotnom členení služby.

ňažných prostriedkov. Za takýchto okolností by sme mohli uvažovať nad doplnením syntetického účtu v rámci osobitnej, účtovnou jednotkou na to určenej účtovej skupine, napr. účet **271 – Virtuálne platidlá**. Takéto „tendenčné“ riešenie však naráža na vymedzenie účtového rozvrhu z § 3 ods. 1 Postupov účtovania v PÚ. V zmysle citovaného ustanovenia účtový rozvrh obsahuje syntetické účty z rámcovej účtovej osnovy a **môže obsahovať účtovnou jednotkou vytvorené syntetické účty majetku, záväzkov a vlastného imania nadväzujúce na ekonomický obsah účtovej skupiny, v rámci ktorej vytvorené syntetické účty dopĺňajú rámcovú účtovú osnovu**, pričom k vytvorenému syntetickému účtu sa priradí trojmiestny číselný znak a slovné označenie.

Ako je možné vidieť, žiadne z navrhnutých riešení nie je ideálne a v súlade so všetkými vymedzeniami alebo obmedzeniami, ktoré sú uvedené v Postupoch účtovania v PÚ. Aj z tohto dôvodu by sa zákonodarca mal zamyslieť nad prehodnotením platnej právnej úpravy a zväziť jej doplnenie alebo úpravu.

Aby sme danú problematiku uzavreli aspoň konštruktívnym návrhom ako sa vysporiadať s BTC v účtovníctve účtovnej jednotky účtujúcej v sústave podvojného účtovníctva a vychádzajme zo zdravého rozumu; pričom máme možnosť buď porušiť ustanovenie § 3 ods. 1 Postupov účtovania v PÚ týkajúceho sa vymedzenia účtového rozvrhu použitím novej účtovej skupiny 27 – *Virtuálne platidlá* alebo môžeme „znásilniť“ účtovú skupinu 25 – *Krátkodobý finančný majetok* a napr. prostredníctvom účtu **254 - Virtuálne platidlo BTC doplneného do účtového rozvrhu účtovnej jednotky** účtovať o BTC tak, ako by išlo o (aj keď iba o obdobu) peňažných prostriedkov. Skúsme si obe alternatívy na nasledujúcom vzorovom príklade:

Príklad č. 44: Akceptovanie BTC ako virtuálneho platidla

Účtovná jednotka B.T.C. SK, s. r. o., sa rozhodla od svojich odberateľov akceptovať BTC. V súvislosti s uvedeným rozhodnutím jej vznikli počas účtovného obdobia nasledovné účtovné prípady:

P. č.	Text	Suma v €	Predkontácia	
			MD	D
1.	Faktúra za predaj tovaru cez e-shop			
	a) Cena bez DPH	910,00		604 AE
	b) DPH 20 %	182,00		343 AE
	c) Fakturovaná suma celkom	1 092,00	311 AE	

PÚ

P. č.	Text	Suma v €	Predkontácia	
			MD	D
2.	Platba prijatá v ekvivalente BTC vo výške 2 BTC (uplatnený bol výmenný kurz vo výške 612,9396 USD/BTC uvedený na faktúre, pričom kurz ECB EUR/USD bol vo výške 1,1226)	1 092,00	254 AE (271 AE)	311 AE
3.	Odpredaj 1 BTC na BTC burze za 555 €	555,00	315 AE (378 AE)	254 AE (271 AE)
4.	Precenenie zostatku BTC (tzn. 1 BTC) ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, pričom priemerný výmenný kurz BTC/USD zverejnený najväčšími BTC svetovými burzami po zohľadnení kurzu EUR/USD ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka je 528,01 EUR/BTC	8,99	568 AE	254 AE (271 AE)

Vzhľadom na skutočnosť, že **BTC nie je zákonným platidlom** a výmenné kurzy BTC/USD (resp. BTC/EUR) **nie sú vyhlasované/zverejňované oficiálnou autoritou**, akou je napr. centrálna banka, zastávam názor, že v prípade inkasa pohľadávky **nebude dochádzať k vzniku „kurzového“ rozdielu** medzi hodnotou inkasovanej pohľadávky a prijatej protihodnoty v BTC. Prepočítací kurz použitý pri prepočte hodnoty pohľadávky znejúcej na menu euro na BTC **použijeme na samotné ocenenie prijatia inkasa pohľadávky v BTC**. Pri predaji BTC za EUR na BTC burze budeme o prijatej sume v mene euro účtovať do doby pripísania na bankový účet ako o **pohľadávke voči BTC burze**, čím sa vyhneme potrebe zavedenia osobitného účtu, ktorý by nahrádzal účet 261 – *Peniaze na ceste* (vychádzajúc z obsahovej náplne tohto účtu by ho totiž nebolo možné použiť na časové preklopenie doby medzi predajom BTC a pripísaním čiastky za ich predaj na bankový účet). Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa musia o. i. peňažné prostriedky v cudzej mene preceniť kurzom platným v tento deň. Aj napriek skutočnosti, že BTC nie je zákonnou (cudzou) menou, je nutné aplikovať zásadu verného a pravdivého zobrazenia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, a **BTC preceniť na aktuálnu hodnotu ekvivalentu v mene euro** ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Ako **oceňovaciu veličinu** by sme ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, použili, **opäť s určitou dávkou abstrakcie, reálnu hodnotu** v zmysle § 24 ods. 1 písm. b) v nadväznosti na § 27 ods. 1 písm. f) a § 27 ods. 6 zákona o účtovníctve.